

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v torek, dne 4. junija 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 65.

Jubilejne svečanosti o 25-letnici Zveze industrijcev v Zagrebu.

Svečanost povodom 25-letnice obstoja zemaljskog Saveza industrijalaca v Zagrebu je sijajno uspeła. Pokazala je na jasn način, kolika važnost se pripisuje organizirani industriji od strani države in avtonomne uprave. Svečana seja v nedeljo v veliki borzni palači v Zagrebu, jako okusno okrašeni, je zbrala odlično in mnogoštevilno korono gostov, zastopnikov gospodarskih organizacij in korporacij ter hrvatskih industrijalnih gospodarjev. Nj. Vel. kralj Aleksander I. je bil zastopan po posebnem odposlancu, generalu Tomiću, vlada po trgovinskem ministru dr. Mazuraniću. Svečana prireditev je pokazala, kako visoko cenijo dolgoletnega predsednika S. D. Aleksandra ne samo v Zagrebu samem in na Hrvatskem, marveč v celi državi kot bistrega, dalekovidnega in modrega vodnika. Slavnost je pokazala, s kako hvaležno vdano so se oklepajo gospodarski krogi svojega zaslužnega vodnika in kako zelo je priljubljen in popularen ne samo v krogu svojih tovarišev-industrijcev, marveč tudi trgovskih in obrtnih gospodarjev in kako vsestransko priznavanje za njegove velike zasluge ga ob priliki znamenitega praznika obkroža.

Iz Beograda je došel poleg trgovskega ministra na to svečanost guverner Narodne banke g. Ignat Bailony, hkratu predsednik Centrale industrijskih korporacij in predsednik Industrijske komore v Beogradu s tajnikom dr. Stevo Popovićem, Vlada Ilić, predsednik udruženja srbskih industrijalcev ter sekretar Centrale industrijskih korporacij dr. Cvetko Gregorić.

Iz Ljubljane so došli predsednik Zveze industrijcev Dragotin Hribar, tajnik te Zveze ing. Milan Suklje ter generalni tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo dr. Fran Windischer.

Zagreb sam in Hrvatska je bila zastopana po najodličnejših predstavnikih državnih in avtonomnih oblasti, poslanstev ter konzulov, univerze, trgovske visoke šole, časnikarskega udruženja, trgovskih, industrijskih, obrtnih ter denarnih organizacij.

Svečanost je otvoril predsednik S. D. Aleksander ter je bila od-

poslana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju. Ko je predsednik pozdravil številne goste in odposlance, je imel lep slavnostni govor, ki je podal pregledno sliko 25-letnega delovanja Zveze. Gostom je bila razdeljena lepa publikacija. Po predsednikovem govoru je izpregovoril general Tomić, ki je prinesel pozdrave vladarja, nato trgovinski minister dr. Mazuranić imenom vlade, nato zagrebški župan dr. Srkulj, ki je povdaril zaslužnost industrijske zveze za razvoj Zagreba. Guverner Narodne banke Bailony je v svojem lepem govoru ocenil velike zasluge predsednika Aleksandra kot odličnega vodnika industrije in v svojih nadaljnjih izvajanjih povdaril uspešno sodelovanje za industrijske interese v družbi z Aleksandrom in dr. Windischerjem. Spominjal se je, kako ga je leta 1919. obiskal Aleksander v razdejanih prostorih beograjske industrijske zbornice.

Za guvernerjem Narodne banke je govoril dr. Windischer v imenu slovenskih gospodarskih krogov.

Sledili so na to pozdravi rektorjev univerze in trgovske visoke šole, od kojih je posebno zadnji s čestitkami združil tudi zahvalo za vso skrb, katero je ves čas obstoja kazal Savez industrijalaca ne le trgovski visoki šoli, temveč tudi njenim učencem in absolventom. Z lepim govorom je na to predsednik zagrebške zbornice Milivoj Crnada h izročil predsedniku Aleksandru priznalno diplomu zbornice, generalnemu tajniku Bauerju pa lepo, dragoceno darilo. Govoril je na to v imenu borze generalni direktor dr. Milan Vrbanić, v imenu inženjerske komore ing. Šaj, v imenu udruženja arhitektov in inženjerjev ing. Senjavrović, ki je opozarjal na tesno zvezo tehnike z industrijo, v imenu Saveza novčanih zavoda dr. Pliverić in zastopniki zveze lesnih industrijcev, zveze trgovcev, zveze obrtnikov, novinarskega udruženja itd.

Zvečer se je zbral v dvorani hotela Esplanade cvet zagrebške družbe z udeležniki jubilejne svečanosti na banket, na katerem so bili izrečeni pomembni govori na čast Savezu in njegovih funkcionarjev.

Slovensko zastopstvo v Zagrebu.

(Govor g. dr. Frana Windischerja na jubilejni svečanosti Saveza industrijalaca v Zagrebu.)

V imenu Zbornice za TOI in Zveze industrijcev blagovolite sprejeti najlepšo zahvalo za Vašo prijazno pozornost, ki jo ste izkazali našim gospodarskim krogom s svojim ljubeznivim pozivom na današnji znameniti praznik hrvatske industrije in hrvatskega gospodarstva. Verujte mi, moja gospoda, da smo se mi, ki od srca radi prihajamo v kraljevi Zagreb, to ponosno fundamentalno postojanko v našem gospodarstvu, danes s posebno radostjo odzvali Vašemu častnemu pozivu, ker nam daje današnji svetli jubilej hrvatske industrije dobrodošlo priliko, da pokažemo in izrečemo mnogozaslužnemu strokovnemu udruženju Vaše industrije svoje iskrene simpatije, da Vam zatrdimo svojo kolegijsko udanost in poudarimo dolgoletno nekaljeno solidarnost z voditelji hrvatske industrije.

Moja gospoda! Ko z upravičenim ponosom pregledujete danes velike uspehe svojega dolgoletnega premišljenega in smotnega dela, pa se mi z bratskim veseljem radujemo mnogobrojnih in trajnih pridobitev Vašega dela, mi budi dovoljeno, da ta veliki dan naše industrije izrekam našo zahvalnost, našo udanost in našo spoštljivo občudovanje velikemu predsedniku Saveza industrijalaca vsestransko spoštovanemu in brez pridržka priznanemu vodniku gospodu Alexandru. Ko se mi danes klanjamo trajnim zaslugam Vaše pionske organizacije, Vaše zaslužne uprave in Vašega generalnega štaba, odličnega tajništva Saveza industrijalaca, mi je srčna potreba izrekat i hrvatskim industrijalcem iskrene čestitke, da imajo med seboj ves čas obstoja naše države tako genialnega

voditelja kakor je gospod Alexander, o katerem morem po pravici reči *dux natus*.

Hrvatski industrijalci vedo ceniti nepopisne zasluge svojega modrega predsednika. Gospodarski krogi v Sloveniji vidimo v njem tako izkušnega in tako spretnega vodnika industrije, da bi Vam mogli postati zavidni zanj, ako bi bilo v srečanju našega mesta za zavist, pa bi mi iz desetletne žive življenske prakse ne imeli v živem in zvestem spominu njegove dragocene zaslombe in njegovih modrih in prijateljskih svetov.

Moja gospoda! Trgovinsko politični položaj je na celem svetu od dne do dne težavnejši. Borba za vnanja tržišča je vedno ostrejša. Dejstvo je, da je naša država agrarna in da je kmetijstvo temelj našega gospodarstva, ali je na drugi strani činjenica, da je vsepovsod stremljenje po avtarkiji vedno bolj sistematično in da je od leta do leta težavneje prodajati naše agrarne produkte. V takih prilikah je treba skrbeti, da se kvalitativno povzdigne produkcijska moč našega kmetijstva in da se v zemlji sami poveča potrošna in porabna moč, pa se na ta način naši agrarni produkciji zagotovi izdatnejše razpečevanje njenih produktov v zemlji sami. V to svrhu je industrija in obrt pri nas največje važnosti, pa je solidarnost gospodarskih interesov med industrijalci in kmetijsko produkcijo vedno evidentnejša. Toda navzlic temu je problem delikaten, pa je treba industriji sposobnih vodnikov in dobrih organizacij. Moja iskrena želja je na današnji slovesni dan, da stoje v prevažnih časih, koji so pred nami, industrijci na čelu tako sposobni voditelji kot je predsednik Alexander in da je delo osredotočeno v tako izvrstnih organizacijah kakor je jubilat naš Zemaljski savez industrijalaca v Zagrebu. Savezu industrijalaca, njegova odličnemu predsedniku, njegovu upravi, njegovemu tajništvu vso srečo v delu za blagor in industrije na težavnem potu do zlatoga jubileja v ta namen, da množimo in širimo blagostanje v naši lepi domovini, koje blaginja je naš najvišji gospodarski cilj. (Živahno odobravanje.)

BREZPLAČNO POPRAVILO KOVIN-SKIH PREDMETOV.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo opozarja, da priredi v delavnici Tehnične srednje šole v Ljubljani dva tečaja za avtogensko varenje in sicer enega za obrtnike (15.—24. junija), drugega za frekventante kovinarskega oddelka Tehniške srednje šole (od 10.—14. junija). Pri tej priliki se bodo varili različni predmeti iz železa in jekla, bakra, medu, aluminija, bronce, cina, cinka in svinca. V ta namen se bodo potrebovali poleg drugega tudi razni predmeti iz navedenih kovin, na katerih bi se morala izvršiti kaka popravila. Osobito bi bili dobrodošli predmeti, katerih popravilo bi bilo nekoliko kompliciranejše.

Zbornica poziva stranke, ki bi imele kake pokvarjene predmete iz železa (litiga in kovnega), jekla, bakra, cinka, medu, bronce ali aluminija, n. pr. zobna kolesa, avtomobilske cilindre, kotle, jermenice, ventilne skrinje, cevi, ognjiščne plošče, ležiščne puše iz bronce, harterje za motorje pri avtomobilih, zaščitne skrinjice za kolesje, strojne dele, poljedelske stroje ali druge podobne predmete, da jih prinesejo v dnevi 8. in 9. in 10. junija, izjemoma tudi kasneje, v Tehniško srednjo šolo v Ljubljani. Pri nešenih predmetih se bodo ond i hranili in popravili. Popravilo bo brezplačno in zato zbornica tudi ne prevzame nikakega jamstva za izvršitev. Stranke povrnejo le izdatke za porabljeni material. Popravila se bodo izvrševala pod strokovnim vodstvom inštruktorjev, strojnega inženjerja, odnosno varilnega mojstra. Stranke naj naznanijo svoj naslov in označbo predmeta pismeno Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

* * *

JUGOSLOVENSKO-ITALIJANSKA ŽELEZNIŠKA KONFERENCA V LJUBLJANI.

V Ljubljani prične 6. t. m. jugoslovensko-italijanska železniška konferenca, na kateri se bodo obračunali stroški, ki sta jih imele naša država in Italija pri skupnih železniških postajah.

* * *

Veliki uspehi našega velesemnja.

Vrvenje na ljubljanskem velesemnju je doseglo v nedeljo popoldne vrhunec vsega, kar smo do sedaj videli. V prvih popoldanskih urah je bil navale tak, da so se morali odpreti novi dohodi na sejmišče, ker obstoječe blagajne niso mogle obvladati navala. Z vlaki, avtobusi in vozovi so prihajali posetniki v masah iz vseh strani. Po paviljonih je bilo drenje tako, da si se mogel jedva preriti skozi množico. Poleg domačinov iz vseh krajev Slovenije je bilo v nedeljo na semnju zlasti mnogo Hrvatov, Srbov, posebno iz Južne Srbije in tudi mnogo Avstrijev in Italijanov. V velikem parku avtomobilov pred glavnim vhodom je bilo prav mnogo vozov iz Trsta in Reke, mnogo pa tudi iz Avstrije. Med tednom se pričakuje velik obisk šolske mladine iz Slovenije in drugih pokrajin, ki si bodo poleg velesemnja ogledali tudi ljubilejno razstavo meščanskih šol, ki je velika atrakcija letošnjega velesemnja. Tudi do te pomembne prireditve gotovo ne bi prišlo, če bi ne bilo našega velesemnja, kateremu danes nikdo ne sme odrekat i velikih zaslug, ki jih

ima za gospodarski in kulturni razvoj cele Slovenije.

Stalno pozornost vzbuja na sejmišču tudi perutninarška razstava, kjer so razstavili svoje blago razstavljalci perutnine in kuncev, člani odseka za perutninarstvo in kuncerejo Kmetijske družbe za Slovenijo. Največ je razstavljenih štajerskih kokoši, belih, rjavih in grahistih.

Čuje se tudi že visoke številke o sklenjenih kupcijah. Želeti bi bilo, da bi prišla zlasti domača industrija do svojega računa. Razstavljeno blago je takorekoč brezkonkurenčno. Da ne govorimo o pohištveni industriji, kemičnih in drugih industrijah, ki smo jih omenili že v prejšnjih številkah našega lista, se zbirajo interesi z dežele zlasti okoli žag. Omeniti je tu, da so Strojne tovarne in livarne d. d. razstavile letos prvič tudi žago brez transmisijskih jermenov z vložnim elektromotorjem, ki funkcionira brezhibno in je na sejmišču skoro celi dan v obratu. Pohvalno se izražajo strokovnjaki tudi o turbinah, ki jih je razstavila priznana domača tvrdka iz Škofjeloke. Mnogo pozornosti vzbuja-

jo tudi razstave Tovarne za dušik iz Ruš, Kranjske industrijske iz Jesenice in dr. Želeti bi bilo v resnici, da si letošnji velesejem ogleda vsak gospodar z dežele, kajti vsakdo bo na velesejmu našel in videl nekaj, kar mu bo gotovo v gospodarstvu koristilo.

Tovarna mesnih izdelkov Josip Benko, Murska Sobota.

Udeleženci letošnjega običnega zboru Zveze trgovskih gremijev v Murski Soboti so imeli priliko posetiti eno izmed naših največjih in najmodernejših podjetij za izdelovanje klobas in drugih mesnih izdelkov. Agilni industrijalec in vzorni soboški župan g. Josip Benko, ki je žrtvoval mnogo truda za to, da so bili delegati zveznega zbora že pri prihodu v Mursko Sobotu zadivljeni nad prisrčnim bratским sprejemom in ki je napravil vse, da bo ostalo bivanje v Murski Soboti vsem gostom v najprijetnejšem spominu, je tudi dovolil, da so si vsi udeleženci zbora ogledali njegovo vzorno podjetje. Je to podjetje, ki zasluzi tople pohvale. Opremljeno je z vsemi najmodernejšimi tehničnimi napravami, s hladilniki itd. Udeležencem so se pokazale tudi bogate zaloge, moderni hlevi za živino in ves obrat, tako da so videli ves proces, ki ga napravijo vsi proizvodi te priznane domače tvrdke predno pridejo na trg. Naravno, da je g. župan Benko, kakor je to že njegov običaj, pogostil z okusnimi proizvodi svojega podjetja vse udeležence.

G. Josip Benko je razstavil proizvode svoje industrije tudi na letošnjem velesejmu. Izložba je stalno dobro obiskana, ker se prodaja prvovrstno blago. Pripominjamo, da se peča g. Josip Benko v velikem obsegu tudi z izvozom zaklane živine in svini.

Evropa proti Ameriki.

Ameriška carinska novela je zbudila povsod vznemirjenje in ogorčenje. Zlasti je prizadeta tekstilna, porcelanska in steklarska industrija. Tako so na primer Zedinjene države najboljši prodajni trg za nemško porcelansko industrijo. Ta je že itak v znamenju padanja in bi še bolj padla, če bi se ameriški zakon pričel izvajati.

Klic češkoslovaških gospodarskih krogov po onotni evropski fronti proti ameriški protekciji je našel v tozadevnih nemških industrijskih krogih takoj razumevanje. Druge industrijske panoge, ki jih ameriška novela ne zadene, smatrajo ameriški sunek za ugoden trenutek, da javijo svoje carinske želje. Tako v prvi vrsti avtomobilna industrija. Državna zveza nemške avtomobilne industrije je objavila statistiko, ki pravi, da je bilo prodanih lani v Nemčiji 150.000 avtomobilov, od kojih je prišla polovica iz inozemstva, zlasti iz U. S. A. Udeležba inozemstva v nemški avtomobilni industriji je narasla; primer General Motors in Opelove tovarne. Od vseh evropskih držav ima Nemčija najnižjo avtomobilno carino, 12 do 15 odstotkov vrednosti. Itd. Oglašja se industrija za industrijo.

Merodajna nemška osebnost pravi glede nastopa Čehov proti Ameriki sledeče: Češkoslovaška se je udeleževala zadnjič še v Ženevi kot prvoborilca ideje kontrole za zunanjo trgovino. Ta evropska kontrola zunanje trgovine nam bo potrebna bolj in bolj.

Iz naših organizacij.

Uradni dan Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za Celje in celjsko okolico. Gremij trgovcev Celje naznanja, da se je moral na torek 4. t. m. določen uradni dan Zbornice vsled neodstranljivih ovir preložiti na torek 11. junija t. l. Vršijo se v ravnateljski sobi Prevozne družbe v Celju, Savinjsko nabrežje št. 7 (carinarnica) od 8. do 12. ure dopoldne. Stranke, ki žele kako pojasniti ali svet v zadevah, ki jih zastopa Zbornica, se uljudno vabijo, da se ob določenem času na navedenem kraju zglase.

Italijanska industrija na letošnjem velesejmu.

Letos se je udeležila našega velesejma prvič italijanska industrija s pomembnejšo večjo skupino. Italijanske tvrdke smo videli sicer tudi že na prejšnjih velesejmih, toda bili so to posamezniki, ki so že od prejšnjih časov poznali naša tržišča in so hoteli tako vzpostaviti in poglobiti vsled vojne prekinjene zveze. Tako smo videli skoro vsako leto na našem sejmu izdelovalce godbenih instrumentov, zastopnike tovarn raznih kemičnih proizvodov, uvoznike kolonijalnega blaga itd. Bili so tudi posamezniki, ki so prišli potom naših semnjev več ali manj vsi do zaželenih rezultatov. Prvič letos pa vidimo na Ljubljanskem velesejmu večjo skupino močnejših tvrdk, ki so razstavile svoje vzorce v skupnem paviljonu. Ne gre za kako razstavo oficijelnega značaja, organizirano od vlade, ampak tudi to pot zgolj za prireditve privatne inicijative. Skupino je organiziral g. Hülz, generalni direktor Italijansko-jugoslovenske d. d. za trgovino in izvoz v Milanu, ki stremi za gospodarskim zblizanjem med tvrdkami naše države in Italije. Kdor pozna težave, koje so združene s takim delom, bo znal tudi ceniti uspeh g. Hülza, ki ima na našem sejmu zastopstvo 13 velikih podjetij. Opozorjamo tu zlasti na bogato zbirko sredstev za pobijanje rastlinskih mrčes, osobito mrčes na hmelju, nadalje na vzorce živinske hrane »Soja«; z večjo zbirko vzorcev je tudi zastopana tvrdka A. C. N. A. za kemične proizvode iz Milana, nadalje znana tvrdka »Koristka« za izdelavo mikroskopov. V skupini je tudi velika tvrdka »Stigler« za električna dvigala in nekaj tvrdk za svilo. Stalno zastopništvo vseh tvrdk ima v Zagrebu g. Viktor Mohr, ki daje na sejmishu interesentom rade volje vse potrebne informacije.

Dr. Jurij Štampihar:

Tožiteljska varščina in naš meddržavni promet.

K podlistku pod gornjim naslovom, čegar konec smo priobčili v zadnji številki »Trgovskega lista«, prinašamo še naslednji

dodatek:

Dne 15. maja 1929 je stopila v veljavo trgovinska in plovidbena pogodba naše kraljevine s Francijo z dne 30. januarja 1929 (»Službene Novine« z dne 15. maja 1929, št. 112-XLVII). Civilnoprocesualnih klavzul ta pogodba nima. Pač pa jih ima konzularna in nastanjevalna pogodba med našo kraljevino in Francijo, sklenjena in objavljena istega dne, in sicer v čl. 5. V 1. in 2. odstavku tega člena se medsebojno priznava državljano in družbam pravdna sposobnost in odreja, da se ima presojati po veljavnih zakonih. Vprašanju, ali je pri tem vzeti za podlago zakone domovine ali pa zakone pravnega sodišča, se pogodba glede fizičnih oseb ogne. Glede družb bo glasom čl. 2 pogodbe veljal zakon oziroma statut sedeža družbe. V 4. odstavku čl. 5 je medsebojno priznan prost pristop k sodiščem; v 5. odstavku pa je še posebej odrejeno, da se od medsebojnih državljanov ali družb ne sme zahtevati nikakršna varščina ali polog z ozirom na to, da so tuji ali da v državi pravnega sodišča nimajo sedeža ali nastanjenja. Pravica revnih ni urejena. Ta kakor tudi druge trgovinske ali nastanjevalne pogodbe nima odredbe, koliko so s poznejšimi pogodbami razveljavljene prejšnje pogodbe; nima tkzv. derogatorne klavzule. Prim. v »Trgovskem listu« z dne 16. maja 1929, št. 57, citirane pogodbe Srbije s Francijo.

Radi popolnosti naj bo omenjeno, da trgovinski sporazum naše kraljevine z Egiptom z dne 15. maja 1927 (»Službene Novine« z dne 1. februarja 1929, št. 26-XII.) nima procesualnih klavzul.

Naročajte »Trgovski list«!

Občni zbor gremija trgovcev za politični okraj Krško.

Dne 30. maja dopoldne se je vršil v Mokronogu v prostorih restavracije g. Deua občni zbor gremija trgovcev za politični okraj Krško. Načelnik g. Rihard Engelsberger je po kratkem otvoritvenem nagovoru podal načelstveno poročilo, v katerem je očrtal vse najvažnejše akcije, ki jih je podvzel gremij v preteklem letu v korist svojega članstva. Sledilo je nato poročilo blagajnika g. Radanoviča, ki izkazuje, da je imel gremij z dnem običnega zbora Din 14.783.— imovine. Proračun za leto 1929/30 predvideva Din 32.850.— dohodkov ter dinarjev 31.960 izdatkov in prebitok dinarjev 890.— Gremijalna doklada in druge pristojbine ostanejo tudi za to proračunsko leto nespremenjene. Vršila se je nato volitev načelstva in so bili izvoljeni: g. Rihard Engelsberger za načelnika, gg. Fr. Černe in Maks Vale za podnačelnika, za odbornike pa gg.: Radanovič, Tuma, Počivalnik, Krivec, Ivanuš, Šircelj, Prijatelj in Koželj; za namestnike gg.: Siherl, Gatsch, Ban in Dule.

Pri spremembi pravil se je sklenilo vnesti v gremijalna pravila določbo glede obligatorne zdravniške preiskave vajencev, nadalje da se ne sprejemajo v pouk vajenci, stari nad 18 let; da se uvede vajenska preskušnja ter da se število vajencev omeji tako, da odpade na učnega gospodarja 1 vajenec, na vsakega pomočnika po 1 vajenec, vendar pa ne smejo biti v enem trgovskem obratu več nego trije vajenci.

Za zvezne delegate so bili izvoljeni gg.: Černe, Vale in Krivec.

Pri raznoterosti se je sklenilo, da se bo prihodnje leto, povodom desetletnega obstoja gremija, vršil gremijalni občni zbor v Kostanjevici.

Tajnik Zveze trgovskih gremijev g. Kaiser je poročal o položaju našega trgovca, o stanju naše notranje in zunanje trgovine, o sklepih zveznega običnega zbora ter o trgovski organizaciji.

Razpravljalo se je še o trgovsko nadaljevalnem šolstvu v Krškem srezu, odpiranju in zapiranju trgovin, nakar je načelnik zaključil lepo uspešno zborovanje.

DESETLETNICA DENARNIH IN ZAVAROVALNIH ZAVODOV KRALJEVINE SHS V JUGOSLAVIJI.

Zveza denarnih in zavarovalnih zavodov kraljevine SHS v Zagrebu proslavi dne 7. in 8. t. m. desetletnico svojega obstoja. Proslava se bo vršila po naslednjem sporedu:

I. Deseta redna glavna skupščina Zveze bo v petek 7. junija 1929 ob 11. uri dopoldne v sejni dvorani zagrebske borze z naslednjim dnevnim redom: 1. poročilo ravnateljstva o poslovanju v letu 1928; 2. poročilo nadzornega odbora; 3. podelitev razrešnice ravnateljstvu in nadzorstvu; 4. proračun za leto 1929; 5. sprememba pravil; 6. razprava in sklepanje o predlogih, ki so bili stavljeni najkasneje do 1. junija 1929; 7. služajnosti.

II. Svečana seja zveze povodom desetletnice osnovanja in delovanja se vrši v petek, dne 7. junija 1929 ob 12. uri opoldne v veliki dvorani zagrebske borze. Govoril bo zvezin predsednik g. dr. Branko Pliverić.

III. Prvi sestanek vseh udruženj in savezov bank se vrši v petek, dne 7. junija 1929 ob 4. uri popoldne in se nadaljuje dne 8. junija ob 9-30 predpoldne v razsodniški dvorani zagrebske borze. Na sestanku bodo zastopniki zvez in udruženj govorili o naslednjih vprašanjih: 1. pomen in funkcija našega banкарства v našem gospodarstvu (referira Organizacija denarnih zavodov za Bosno in Hercegovino); 2. principi in podlage privatnega zavarovanja (referira zastopnik Zveze denarnih in zavarovalnih zavodov v Zagrebu); 3. reforma akcijskega prava (poročja zastopnik Društva bančnih zavodov za Slovenijo v Ljubljani); 4. javna skladišča in organizacija žitnega kredita (poročja zastopnik Udruženja bank v Beogradu).

IV. Osnovanje delegacije udruženj in zvez denarnih zavodov kraljevine SHS (predlog stavi in referira Udruženje vodniških bank).

Lesna trgovina na naši borzi.

(Iz tajniškega poročila Ljubljanske borze za blago in vrednote.)

Kakor v žitni stroki tako moremo tudi v lesni stroki beležiti vzpodbujajoče napredovanje.

Promet lesnega tržišča z vrednostjo 12.476.455 Din se je v minolem letu 1928 povzpela na vrednost 20 milijonov 514.533-70 Din, torej približno 70 odstotkov. Ovire za uspešnejši dvig so tvorile predvsem tehnične prevozne težkoče, katerim so se pridružile še tarifne zapreke, ki jih posnemamo iz podrobnejšega pregleda.

Pričakovanja, izražena v letu 1927 za boljši vseh na slovenskem lesnem trgu v letu 1928, se niso samo izpolnila, ampak so nas celo prese-netila.

Kljub še vedno obstoječim raznim nedostatom in težkočam, nadalje skozi celo leto trajajočem državno-gospodarskem mrtvilu, odnosno splošno obstoječi apatiji gospodarskih krogov do državnih ustanov, si je slovenska lesna industrija in trgovina s ponovnim povečanjem in izboljšanjem v letu 1928 priborila lep in razveseljiv napredek.

»Uzdaj se use i u svoje kljuse«, to je bilo geslo slovenskega lesnega producenta. Uvidel je, da ni več čas čakanja in moledovanja, ampak, da je treba zavihati rokave, delati, zapustiti okosteneli konservativizem v produciranju blaga, modernizirati svoje obrate, prilagoditi se zahtevam in željam kupca, posluževati se današnjemu času odgovarjajočega novega načina trgovanja in borznega posredovanja, ne ostati odvisen od enega kupca, ampak stopiti ven iz svojega dosedanjega čakanja, ter si poiskati novih tržišč na svetovnem lesnem tržišču.

Za slovensko lesno industrijo in trgovino se leto 1928 lahko imenuje leto naraščajoče in čvrste tendence posebno v mehkem lesu, vsled česar je producent, trgovec in eksporter lahko prišel na svoj račun.

Glavno pobudo za tako stalno, ugodno tendenco so dale razne časopisne informacije, sloneče na dejstvu, da je Rumunija s svojim strogim izvajanjem lesnega kartela zgubila lepo število svojih prejšnjih odjemalcev, kateri so iskali svoje blagovno kritje drugod, tako tudi v Jugoslaviji, posebno pa v Bosni, ki je za Sredozemsko morje najbolj prikladna. Razume se, da bosanske veleindustrije niso mogle nikakor biti v stanju zadostiti neprestanemu povpraševanju, radi česar je prišla pri tem v poštev tudi Slovenija naročito še radi njenega kvalitativno finejšega in koncem konca tudi z modernim proizvajanjem za mednarodno trgovanje konkurenčno zmognega blaga.

Naravna posledica tega je bilo stalno naraščanje cen. Ob tej priliki moremo poudariti, da je izvoz lesa v Italijo (posebno mehkega) moral precej časa izostati, kajti italijanski kupec vsled trajne hausse ni bil dorastel našim cenam ter se je zadovoljeval z nakupovanjem skoro same III-e vrste, katera pa tudi, vsaj v večjih množinah, ni bila na trgu razpoložljiva, ker se je v prekomorske kraje pošiljalo I., II., III. monte in tudi celo IVa, ne oziraje se na percentuelnost smreke ali jelke.

Naglasiti moramo istočasno izredno živahnost na domačem gradbenem polju, posebno v Beogradu (razne palače ministrstev, Pančevski most itd.), Zagrebu, Ljubljani in Splitu, ki je pomnoževala stalno povpraševanje po gradbenem materialu ter s tem pripomogla do vedno čvrstejše tendence na lesnem trgu v Sloveniji.

Razen tega je tudi izostali izvoz blaga iz Poljske v Nemčijo in Francijo pripomogel k večjemu zainteresiranju Slovenije v minolem letu.

Najzavidičnejši faktor za naš eksport pa je zemljepisno nad vse ugodna lega Slovenije, katera se lahko posluži Sušaka, Bakra, eventualno tudi Reke in Trsta za izvoz preko morja. Sušak komaj zadostuje za dotok blaga iz Gorskega Kotara in iz Like,

ter je samo posebi umljivo, da je možnost izvoza lesa iz Slovenije preko Sušaka oziroma Bakra in bodoče lesne izvozne luke Martinščice popolnoma izključen. Zato Slovenija ne gravitira samo v severni del našega Jadrana, ampak tudi v njega središče — Split, Solin in Šibenik. Za slovensko lesno industrijo in trgovino je Split neprecenljive važnosti, ter bi bilo v obojestranskem interesu, če bi merodajni gospodarski krogi Dalmacije in Slovenije vzdržali malo boljše veze, kakor pa do sedaj in to v prvi vrsti v svrhu medsebojne pomoči pri reševanju življensko važnih vprašanj, ki se tičejo obeh pokrajin. Kot prvo naj bo mimogrede omenjeno, da je direktna telefonska zveza Ljubljana—Split neobhodno potrebna, kajti sedanja preko Zagreba, je nemogoča. Na drugem mestu bodi poudarjeno, da si moramo iti na roko glede železniških tarif, ker previsoki tarifi zadevajo povsem občutno v enem mahu oba, to je Dalmacijo in Slovenijo.

Za Sušak in Martinščico, Baker, Šibenik, Solin in Split je pa neobhodno potrebna istočasna in čimprejšnja zgraditev (minulo leto na državne stroške že v podrobnem načrtu izvršene) železniške zveze Kočevja in Črnomlja mimo Severina na Kolpi do postoječe sušiske proge med Vrbovskim in Srpskimi Moravicami.

Izvoz našega lesa je bil v pretečenem letu usmerjen v Avstrijo, Nemčijo, Francijo, Anglijo, Belgijo, Holandsko, Italijo, Španijo, Grčijo, Albanijo, Afriko, Južno in Severno Ameriko. Izvoz v Italijo se je napram prejšnjim letom precej zmanjšal radi tega, ker se je potom lučke tarife omogočil izvoz preko naših luk, kakor tudi preko Djevdjelije v Solun.

GOSPODARSKO POROČILO ČESKO-SLOVAŠKE NARODNE BANKE.

Zadnje poslovno poročilo Českoslovaške Narodne banke obsega dobo od 16. aprila do 15. maja. Kreditne zahteve na Narodno banko so znašale na koncu aprila 653 milijonov Kč proti 188 milijonom na koncu lanskega aprila. Tečaj listin, ki notirajo na praški borzi, je ostal skoraj nespremenjen. Število konkursov in poravnav se je v poročilnem času zvišalo. Indeks velike in male trgovine ter indeks življenskih potrebščin je padel. Industrija je kazala v raznih panogah znake počasnega padanja zaposlenosti. Brezposelnost je manj padla kot v isti dobi lanskega leta. Bilanca zunanjih trgovine za april kaže večje številk kot lani in je ugodnejša tudi glede svoje sestave. V splošnem se opazuje izravnanje med gospodarstvom, tako da moremo kljub raznim nasprotnim znakom smatrati stanje domačega gospodarstva kot zadovoljivo. Obtok bankovcev se je zmanjšal za 135 milijonov Kč na 6409 milijonov, kovinsko kritje znaša 44,5 odstotkov.

V GROLJI NADOMEŠČAJO ANGLEŠKI PREMOG S TURŠKIM PREMOGOM.

Beremo poročilo iz Aten: Grški gospodarski krogi zasledujejo z največjo pozornostjo izrinjenje angleškega premoga po turškem premogu v pristanišču Pirej. Importi turškega premoga rastejo v zadnjih tednih zmeraj bolj. Nabavni stroški turškega premoga so glede na popolno davčno oprostitvev turških premogovnikov in nižje vozne bistveno manjši kakor oni angleškega premoga. Zadnje dni je naročila mestna plinarna v Pireju prvič 10.000 ton turškega premoga. To atensko poročilo je izredno važno; doslej nihče niti daleko ni mislil in ne bi bil mogel misliti, da bo postala Turčija premogovna zalagateljica.

ANGLEZI IN RUSI.

Organizator angleške industrijske misije v Rusiji se je vrnil v London in se je o uspehih zadovoljivo izrazil. Guverner Ruske državne banke je izročil Angležem seznam naročil v znesku 150 milijonov funtov, razdeljenih na dobo pet let. Je pa treba rešiti še več vprašanj: dovoljenje kredita, ureditev ruskih dolgov angleškim državljanom po sovjetih itd. Na obeh straneh se kaže dobra volja.

REPARACIJSKE DAJATVE NEMČIJE.

Sedaj so se vendar enkrat zedinili. Čeprav bo znašala povprečna letna anuiteta 2050 milijonov mark, je nemška javnost vendar zelo zadovoljna; saj bodo prihranili letos 550 milijonov mark napram Dawesovemu načrtu, prihodnje leto pa 800 milijonov. Nemški državni finančni minister Hilferding je dejal, da je sporazum v Parizu zgodovinskega pomena. In je tudi res. Novi načrt stopi v veljavo 1. septembra 1929. Dohodki iz starega Dawesovega načrta za dobo od 1. aprila do 31. avgusta 1929 znašajo 1200 milijonov mark. Od 1. septembra 1929 do 31. maja 1930 bo plačala Nemčija 742 milijonov mark. Prva prava anuiteta teče od 1. aprila 1930 do 31. marca 1931 in znaša 1707 milijonov mark. Nato se postopoma dviga do 2400 milijonov, a povprečnost vseh anuitet znaša 2050 milijonov mark. Druga anuiteta znaša 1685 milijonov, tretja 1738, četrta 1804, peta 1866, šesta 1892, sedma 1939, osma 1979, deveta 1995, deseta 2042, enajsta 2100 itd do 2400. Seveda se dobijo nekateri nemški listi, ki jim tudi novi način reparacijskih odplačil ni všeč, čeprav pomenijo znatno olajšavo napram Dawesovemu načrtu. To mora pač biti tako. Če bi bili vsi zadovoljni, potem bi prepričanje o nemških plačilnih možnostih pri zaveznikih še bolj prodrlo. Tudi konjunkturna nemška poročila zadnjega časa so bila precej pesimistična; so pač morala takšna biti, da jih je brala v Parizu zborujoča konferenca. Splošno so pa zadovoljni na obeh straneh, upniki in dolžniki.

PO SVETU.

Ameriški farmerji so vsled padca žitnih cen zgubili takoj v prvih dneh 120 milijonov dolarjev.

Sporazum v reparacijskem vprašanju je dosežen in bo plačala Nemčija letno povprečno 2050 milijonov, vsega skupaj pa 36.885 milijonov mark. O tem priobčimo poseben članek.

Za predsednika Mednarodne delavske konference je bil izvoljen dr. Brauns, bivši nemški državni delovni minister. Konferenca zboruje v Zenevi.

Bethlehem Steel Corp. zvišuje glavnicco za 31 milijonov dolarjev.

Nemški eksport sladkorja za tekoče obratno leto 1928/29 je določen na 13 odstotkov skupne produkcije.

Evropski kartel cinkaste pločevine bo predmet pogajanj med belgijskimi in nemškimi podjetji. Pogajanja obetajo zadovoljiv uspeh, ker je na obeh straneh volja dobra.

Zavod za konjunkturno raziskovanje v Nemčiji daje za tekoče leto neugodno konjunkturno diagnozo. Zaenkrat ni pričakovati nobenega zboljšanja, temveč prej poslabšanja.

Novi vir helija so odkrili v državi Colorado v Ameriki, vir je tako bogat, da bo najbrž znižal ceno helija.

Skoda d. d. hoče, kakor pišejo najnovejša poročila, zgraditi v Splitu ladjedelnico. Dela v sporazumu s francosko tvrdko Schneider-Creuzot.

Jugoslovansko-italijanska železniška konferenca se prične 6. t. m. v Ljubljani. Gre za določitev stroškov, ki jih imata Jugoslavija in Italija na skupnih železniških postajah.

Švedska banka hoče zvišati obrestno mero na 5 odstotkov.

Ameriška aviatična produkcija je znašala leta 1927 šele 12,2 milj. dolarjev, lani pa že 43,8 milj.

Mannesmannröhrenwerke razdeljuje 7-odstotno dividendo. Uprava pravi, da bi zgradba naznanjene Kruppove tovarne pomenila konec vseh zvez cevi. V splošnem so pa izgledi za bodočnost ugodni.

Milanski finančnik Nogar je imenovan za finančnega ministra pri Vatikanu.

Zlate zaloge Angleške in Francoske banke znašajo 162,5 milj. funtov in 36,6 milijard frankov.

Železnico iz Drača v Carigrad hoče zgraditi skupina italijanskih in angleških podjetnikov. Predmeta so končana, in bodo kmalu završena tudi pogajanja z albansko vlado. Železnica, ki ji bodo dali ime Transalbanska, bo šla iz Drača preko Tifane, Elbasana, Korče in Soluna v Carigrad, se bo torej Jugoslavije popolnoma ognila.

Saturnus d. d. bo zvišala delniško glavnicco od 1 milijona dinarjev na tri milijone.

Špansko posojilo v znesku 500 milijonov peset je bilo od jutraj do štirih popoldne več kot štirikrat podpisano. Samo v mestu Madrid so podpisali več kot 500 milijonov, in sicer večinoma mali ljudje.

Ljubljanska borza.

Tečaj 3. junija 1929.	Povpr. ševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22.8775
Berlin 1 M	13.555	13.585
Bruselj 1 belga	—	7.9112
Budimpešta 1 pengő	—	9.926
Curij 100 fr.	1034.40	1097.40
Dunaj 1 šiling	7.9812	8.0112
London 1 funt	275.68	276.48
Newyork 1 dolar	—	56.815
Paris 100 fr.	—	222.58
Praga 100 kron	168.26	169.06
Trst 100 lir	296.75	298.75

Vrednote: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje, denar 158 Din; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 123 dinarjev; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Združ. papirnice Vevče, Gorčane in Medvode d. d., Ljublj., den. 118; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana, denar 50; »Šešire«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka, denar 105 Din; Tvornica za dušik d. d., Ruše, denar 275, blago 285 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 260—300 Din; brzjavni drogovi 250—280 dinarjev; bordonali merkantilni 350 do 400 Din; trami merkantilni 290—310; škorete, konične, od 16 cm naprej 630—660 Din; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 680 do 720 Din; škorete, podmerne, od 15 cm 520 do 570 Din; deske—plohi, kon., od 16 cm naprej 550—600 Din; deske—plohi, par., od 16 cm naprej 600—650. — Bukve: Deske—plohi, naravni, neobrobjeni 490—510; deske—plohi, naravni, ostrombrji 750—1000 Din; deske—plohi, parjeni, neobrobjeni 650—850; deske—plohi, parjeni, ostrombrji, 950—1250, dinarjev, testoni 450—500; tavolete 1175 do 1250 Din. — Hrast: Hlodi I., II. 450 do 700 Din; bordonali 1400—1600 Din; deske—plohi, neobrobjeni, boules 1300—1600 Din; deske—plohi, neobrobjeni merkantilni 900 do 1000 Din; deske—plohi, ostrombrji (podnice) 1250—1400 Din; frizi 1100—1250 Din. — Drva: bukova 20—23 Din; hrastova 19—21 dinarjev. — Železniški pragovi: 2,60 m, 14 X 24, hrastovi 50—58 Din. — Ogļje: bukovo za 100 kg 90—95 Din.

Iščejo se: trami merkantilni: 5/6: 50 komadov po 7 m, 20 po 8 m, 30 po 9 m, 15 po 10 m, 15 po 11 m, 10 po 12 m; 6/7: 30 komadov po 8 m, 30 po 9 m, 10 po 10 m, 10 po 11 m, 10 po 12 m, 10 po 13 m, 10 po 14 m; 6/8: 20 komadov po 6 m, 20 po 7 m, 20 po 8 m, 25 po 9 m, 15 po 10 m, 15 po 11 m, 15 po 12 m, 10 po 13 m, 10 po 14 m, cona fco vagon Sušak; trami merkantilni: 4/5, 5/6, 6/7, od 5 m naprej, največ 5/6 in 6/7.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 20% primesi, prompt. dob., mlev. voz., sl. post., plačilo v 30 dneh, 262,50—265; bačka: 80 kg, 2% primesi, mlevska voz., slov. postaja, dobava v juniju, plačilo v 30 dneh, 270— Din do 272,50 Din. — Koruza: »la plata«: dobava promptna, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 312,50—315; »la plata«: dobava junija, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 307,50—310; »la plata«: dobava julija, avgust in september, zacarinjeno, slovenska postaja, plačilo v 30 dneh, 302,50 do 305 Din; bačka: suha, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 265— dinarjev do 267,50 dinarjev. — Ječmen: baranjski, pivovarski, 68/69 kg, 312,50—315; bački, ozimni, 67/68 kg, 290—292,50 Din. — Oves: bački, slovenska post., navadna vozina, 292,50—295. — Moka: pšenična Og: fco Ljubljana, pri odjemu celega vagona plačljivo po prejemu blaga, 390—395 Din.

Tendenca: les: mirna; deželni pridelki: mlačna.

Zaključki: les: 78 vagonov; deželni pridelki: 4 vagone; drugo: — vagonov.

Ing. I. D.:

Smernice ukoriščanja vodnih sil.

Uvod.

Prirodni energijski viri so eden izmed najvažnejših sestavnih delov narodnega premoženja. Predstavljajo delazmožnost, katere uporaba nudi dalekosežne možnosti povečanja produktivnosti. Rastoča industrijalizacija z naraščajočim prometom, vedno večji prirastek prebivalstva z vedno večjimi kulturnimi potrebami stalno stopnjuje potrebo po energiji za tehniški pogon in za nebrojne druge svrhe. Temu je pa mogoče ugoditi edino le potom intenzivnejšega ukoriščanja naravnih energijskih virov.

Ukoristimo jih s tem, da jih v posebnih, v to svrhu konstruiranih strojih prisilimo k smotrenemu delu. Vsestransko uporabno delazmožnost ima pa samo energija v obliki električnega toka. Električni stroji in aparati so danes že na tako visoki stopnji razvoja, da nam predstavljajo višek tehniške popolnosti in ekonomije obratovanja. Tudi je prenos električne energije potom daljnovodov že tako izpopolnjen, da velja v tehniškem in gospodarskem pogledu kot

ideal energijskega prometnega sredstva. Vsled tega dela danes električni tok v vseh mogočih panogah gospodarstva in je postal splošna potreba vsega prebivalstva. Sedanje kulturno stanje karakterizira stopnjujoče se povpraševanje po električni energiji. Elektrifikacija je predpogoj napredka, nje stanje pa tvori najobjektivnejše merilo za presojo kulturnih razmer.

Energijsko gospodarstvo je eden izmed osnovnih in najaktuelnejših problemov vsakega narodnega gospodarstva. Ne zavisj samo od danih naravnih pogojev, marveč tudi od obrtne strukture države in stopnje civilizacije nje prebivalstva. Preko tega je pa tudi še v tesni vezi s stanjem tehnike in stopnjo rentabilnosti. Vse to pa tvori za vsako posamezno državo problem, ki ga skuša rešiti s čisto specifičnimi energijsko gospodarskimi odredbami. Vedno pa tvori način ukoriščanja naravnih sil in kako je to zakonito urejeno, kriterij za tehniški in gospodarski procvit države.

Vodne sile zavzemajo v energijskem gospodarstvu vodilno vlogo. Njih izgradnja je zadobila velik narodnogospodarski pomen, ki pa je povzročil bistveno novo stališče pri presoji tožadavnih vprašanj. Medtem, ko je bila vodna sila preje

vsled pomanjkanja možnosti uporabe energijski vir lokalnega pomena, predstavlja sedaj dragocen sestavni del narodnega premoženja in sodeluje kot odločujoč faktor v gospodarskem življenju. Preje je bilo ukoriščanje vodnih energij prepuščeno privatnikom na podlagi civilnopravnih določb. Napredek elektrotehnike je pa povzročil, da so se vodne sile, kot eden izmed glavnih virov energijske preskrbe, izločile iz območja privatnega gospodarstva in pričele ukoriščevati po splošnogospodarskih načelih. Večina držav je pa uvidela veliko važnost tega vprašanja in ga smotreno uredila zakonitim putem.

V bivši Avstriji so bile vse vodne zadeve urejene potom okvirnega vodnega zakona od 30. maja 1869, podrobna ureditev in specielle določbe so bile pa prepuščene zakonodaji posameznih dežel. Kranjska je to uredila z »Vodnim zakonom za vojvodino Kranjsko« v letu 1872, Štajerska pa s podobnim zakonom v letu 1873, ki so na odgovarjajočem teritoriju še danes pravomočni. Seveda so v mnogih pogledih že zastareli in ne zadostujejo več sedanjim načelom in potrebam. Za namero, da modernim tendencam primerno uredi ukoriščanje vodnih sil in tako pospeši elektrifikacijo, je

ministrstvo za zgradbe in javna dela že v letu 1926 izdelalo zakonski osnutek, ki pa še do danes ni uzakonjen. Vkljub večkratni predelavi so ga namreč merodajne korporacije pred kratkim tretjič soglasno odklonile. V naši državi so pač med privatnim in narodnim gospodarstvom na eni strani ter državnim gospodarstvom na drugi strani velike načelne razlike.

Po vojni so se gospodarske in politične razmere celega sveta temeljito spremenile. Prodrli so nova načela in pojavili novi problemi, katere je morala upoštevati tudi zakonodaja. Tudi v vodnih zakonih se je pokazala potreba po spremembah in dopolnitvah. Starih zakonov ni bilo mogoče več tolmačiti in uporabljati drugače, kot pa je bilo to prvotno nameravano. V inozemstvu so vsled tega svoje vodne zakone temeljito predelali, spopolnili in obnovili. Večinoma so bili pa uveljavljeni novi vodni zakoni s posebnim upoštevanjem ukoriščanja vodnih sil, če se ni to uredilo s posebnim zakonom. (Dalje prih.)

»Schulz Universal« tehnilca

pomaga štediti čas, blago in denar, zato je kupite prej ko prej! Zahtevajte brezplačne ponudbe ali poset zastopnika. — Jugo-Schulz d. o. z., Ljubljana.

Veletrgovina A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago

raznourstno žganje, moko in
deželne pridelke, raznourstno

rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo in
mlin za dišave z električnim
obratom.

Ceniki na razpolago.

Telefon št. 2666.

DOBAVA, PRODAJA.

Oddaja zakupa restavracije na postaji
Podlugovi se bo vršila potom ofertalne
licitacije dne 27. junija t. l. pri Direk-
ciji državnih železnic v Sarajevu. (Pogo-
ji so na vpogled v pisarni Zbornice za
trgovino, obrt in industrijo v Ljub-
ljani.)

Nabava 100 komadov pisemskih nabi-
ralnikov. Direkcija pošte in telegrafa v
Ljubljani razpisuje dobavo 100 (ensto)
komadov navadnih, srednje velikih pi-

semskih nabiralnikov. Pogoji se lahko
vpogledajo oziroma natavijo pri pomož-
nem uradu direkcije (Sv. Jakoba trg
št. 2, I. nadstropje, soba št. 41). Po-
nudbe, kolkovane s 5 Din, je treba pred-
ložiti do najkasneje 5. julija t. l. do 11.
ure dopoldne.

Dobava zabojev. Uprava radionice
III. armijske oblasti v Skoplju razpisu-
je licitacijo glede dobave 2000 komadov
zabojev za municijo, ki se bo vršila dne
8. junija 1929. (Predmetni oglas je na
vpogled v pisarni Zbornice za trgovino,
obrt in industrijo v Ljubljani.)

Dobave. Obče odelenje Direkcije dr-
žavnih železnic v Ljubljani sprejema do
7. junija t. l. ponudbe glede dobave 1
železne belo emailirane omare za in-
strumente in 1 železne belo emailirane
preiskovalne klopi. — Mašinsko odelo-
enje Direkcije državnih železnic v Ljub-
ljani sprejema do 10. junija t. l. ponud-
be glede dobave izparilcev, lončkov iz
porcelana, epruvet, cevi za vodo in plin,
steklenic za indikatorje, merilnih cilin-
dri, trikotnikov iz gline, tolnola, am-
onijaka, žveplene kisline, solitrove kisli-
ne, alkohola, etra, natrijevega in kalij-
jevega hidrooksida itd.; do 12. junija t. l.
pa glede dobave 100 komadov jeklenih
žičnih krtač in 1000 kg belih cunj. Grad-
beno odeljenje Direkcije državnih želez-
nic v Ljubljani sprejema do 11. junija
t. l. ponudbe glede dobave 1 pisalne mi-
ze. (Pogoji so na vpogled pri posamez-
nih odeljenjih.) — Direkcija državnega
rudnika Velenje sprejema do 10. junija
t. l. ponudbe glede dobave medenina-
stih palic in medeninastih pip. — Direk-
cija državnega rudnika Breza sprejema

do 13. junija t. l. ponudbe glede dobave
usnjatih jermen, 50 komadov Beutel-
elementov in 150 kg bele kovine; do 16.
junija t. l. pa glede dobave 1 električ-
nega vitlja. — Direkcija državnega rud-
nika Kreka sprejema do 17. junija t. l.
ponudbe glede dobave 20 metrov jekle-
nih vrvi in 500 kg firneža. — Komanda
mesta v Skoplju sprejema ponudbe gle-
de dobave 2307 desk za postelje. — Vr-
šile se bodo naslednje ofertalne licita-
cije: Dne 15. junija t. l. pri Direkciji dr-
žavnih železnic v Sarajevu glede dobave
ladijskega poda; dne 26. junija t. l. gle-
de oddaje popravila ur na progah že-
lezniške direkcije Sarajevo. — Dne 24.
junija t. l. pri Upravi barutane v Kam-
niku glede dobave 1500 m³ lesa. — Dne
25. junija t. l. pri Direkciji državnih že-
leznic v Subotici glede naprave in mon-
tiranja instalacije za centralno odvaj-
anje dima v kurilnici na postaji Novi
Sad; dne 26. junija t. l. glede dobave
340.000 kg belega negašenega apna;
dne 27. junija t. l. pa glede dobave trač-
nic in pripadajočega drobnega materi-
jala. — Dne 25. junija t. l. pri Ministr-
stvu vojske in mornarice, odeljenje za
mornarico v Zemunu, glede dobave me-
deninaste pločevine, medi, raznih ko-
vin, žice, žebeljev, vijakov, zakovic, žar-
nic, elektrod, celuloide, kavčuka, vrvice
za izoliranje, porcelanskih izolatorjev,
raznega električnega materiala, ma-
nesmanovih cevi, plinskih cevi, cevnih
kolen, spojin za plinske cevi itd.; dne
26. junija t. l. pa glede dobave 30.000 kg
fizola in 30.000 kg riža. — Dne 26. ju-
nija t. l. pri Upravi državnih monopolov,
ekonomsko odeljenje v Beogradu, glede

dobave 212.500 komadov kartonskih
škatic za cigarete; dne 27. junija t. l.
pa glede dobave večje množine spojin.
— Dne 26. junija t. l. pri Direkciji po-
morskega saobračaja v Splitu glede do-
bave 1000 ton domačega premoga. —
Dne 27. junija t. l. pri Kr. Direkciji šum
v Zagrebu glede oddaje kopanja barita
v desetletni zakup. (Predmetni oglas je na
vpogled v pisarni Zbornice za trgovino,
obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.)
— Dne 21. junija t. l. se bo vršila pri
Gradbenem odeljenju Direkcije državnih
železnic v Ljubljani ofertalna licitacija
glede dobave pohištva ter k opremi po-
staj spadajočega orodja. — (Pogoji so
na vpogled pri istem odeljenju.) — Dne
24. junija t. l. se bo vršila pri Direkciji
pošte in telegrafa v Ljubljani ofertalna
licitacija glede dobave zimske službene
obleke. (Pogoji so na vpogled pri po-
možnem uradu poštne direkcije v Ljub-
ljani.)

Prodaja. Dne 27. junija t. l. se bo vr-
šila pri Središnjem stovarištu materi-
jala v Zagrebu ustmena licitacija glede
dobave prodaje 2000 komadov pločevi-
nastih sodov. (Oglas je na vpogled v pi-
sarni Zbornice za trgovino, obrt in in-
dustrijo v Ljubljani.)

RAZSTAVE IN SEJMI.

VII. mednarodni semenj v Marseillu
se vrši od 14. do 29. septembra t. l. Le-
tošnji semenj bo porazdeljen na tri
sekcije: I. kolonijalna, II. mednarodna
in III. francoska.

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Svoji k svojim! **GROSUPLJE pri LJUBLJANI**

VINOCET

tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz prístnega vina.

Tehnično in higijenično
najmoderneje ureje-
na kisarna v Ju-
goslavlji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

Prva jugoslovanska
tovarna dežnikov
JOSIP VIDMAR
Ljubljana, Pred Škofijo 19

Najsolidnejši izdelki!
Skrupne cene! Točna dobava!

KASTELIC IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

MIKLOŠIČEVA CESTA ŠT. 6

GLAVNO ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO
Združenih papirnic Vevče, Goričane in Med-
vode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne
papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh

KUVERTA

Tvornica kuvert in
konfekcija papirja
LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1

- DRUŽBA Z O. Z. - Karlovska cesta št. 2

Kvalitativno najboljša

nogavice volnene in flor, rokavice, triko perilo,
vestje, puloverje, žepne robce, naramnice, kravate,
ovratnike, srajce, razne čipke in vezene, kompletne
potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in tapetnike
edino le pri

JOS. PETELINC, Ljubljana, blizu Prešernovega
spomenika ob vodi.

Na veliko!

Telefon 2913.

Na malo!

Trgovci in industriji

Trgovski
list se priporoča
za

inseriranje!

IGN. VOK, LJUBLJANA-NOVO MESTO

H-KOLESA Plačljivo tudi na obroke!
Solidne cene!

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVljena 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA

USTANOVljena 1900.

Delniška glavnica:
Din 50.000.000.—

PODRUŽNICE:
Brezice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Novo mesto,
Pluž, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Šibenik, Trst.

Brzljavni naslov:
Banka Ljubljana.

Tel. št. 2861, 2413,
2502, 2503.

Skupne rezerve ca:
Din 10.000.000.—

Se priporoča za vse bančne posle.